PAGINA BISERICII

Invierea în Hristos

Oricâți ne-am botezat în Iisus Hristos, în moartea lui ne-am botezat. Ne-am îngropat prin botez împreună cu El în moarte ; pentruca așa cum Hristos s'a sculat din morți prin mărirea Tatălui, așa să umblăm și noi întru înoirea vieții.

Căci dacă ne-am făcut împreună odrăslițí cu asemănarea morții Lui, atunci vom fi părtași și învierii lui, știind aceasta, că omul nostru cel vechiu s'a răstignit împreună cu el, ca să se nimicească trupul păcatului, pentru a nu mai sluji noi păcatului, pentrucă cel care a murit este desvinovățit de păcat.

Iar dacă am murit împreună cu Hristos, credem că vom și viețui împreună cu El, știind că Hristos înviat din morți nu mai moare, că moartea nu-L mai stăpânește. Căci ce a murit, a murit păcatului odată pentru totdeauna, iar ce viețuește, viețuește lui Dumnezeu.

Așa și voi socotiți-vă a fi morți păcatului, viețuind însă lui Dumnezeu în Iisus Hristos, Domnul nostru.

Sf. Apostol Pavel, Romani VI, 3—11.

Viață dăruind

„Nu vă spăimântați ! Căutați pe Iisus cel răstignit ? Nu este aici. A înviat !..."

Viața adusă lumii prin Nașterea sfântă din Vitleem nu se putea zăvori în mormântul pecetluit de pe Golgotha.

In planul economiei divine suprema jertfă adusă de Mielul lui Dumnezeu isbăvirii noastre prin moartea pe cruce trebuia încununată cu o renaștere definitivă la viață : cu minunea învierii din morți.

„După trei zile mă voiu scula", încredința El pe ucenici, spre plinirea scripturilor, din voia Celui ce L-a trimis pentru a noastră mântuire.

Intr'adevăr — precum a zis — sfărâmând porțile morții a înviat ca un biruitor, pentruca, prin viața pe care și-o dăruise, viață să ne aducă tuturor celor căzuți în moartea păcatului strămoșesc.

Dacă viața, activitatea și patimile Lui au adus și așezat temeiurile mântuirii noastre, Invierea le-a desăvârșit și consfințit pentru deapururi.

Amar de veacuri a străbătut omenirea dela desfășurarea minunatelor evenimente evanghelice într'o lume restrânsă și modestă pe plaiurile pământului sfințit din Răsărit.

In curgerea anilor celor aproape două milenii deatunci, numărul cu totul redus al celor învredniciți în acea vreme să trăiască și să se înalțe de învățătura cea nouă a tot sporit până la sutele de milioane de credincioși ai vremii noastre. Miracolul galileian și-a revărsat isvoarele dătătoare de viață peste timpuri, cucerind aproape tot pământul și continuând să robească sufletele omenești, dornice de apa cea vie, până ce va ajunge — potrivit scripturilor — până la cel din urmă.

Sunt acum așa de multe inimile care, la revenirea prăsnuirii celei mari a Invierii, se apropie cucerite și se înalță de bucurie și speranțe.

Sbuciumul, învârtoșările și durerile fără număr ale zilelor noastre își caută hotar și alinări. Fie chiar vremelnic. Și e nesfârșită mângâierea aflării unui adăpost — popas de reculegere, pace și nădejdi — pentru sufletul obosit de hărțuelile, ispitele, sau căderile, în care e nevoit să lupte zilnic.

Dela dregătorii de sus și până la ostenitorul cel mai umil, trebuințele vieții de toate zilele cer strădanie și robot. E o întrecere oarecum naturală, în care trebue să se încadreze fiecare și să lupte dacă nu vrea să fie sortit căderii. Aceste cerințe firești ale traiului obișnuit încă n'ar copleși sub apăsările lor dacă nu li s'ar adăoga cortegiul nesfârșitelor patimi, nesăturatelor ambiții și crâncenelor înverșunări, care punând stăpânire pe om îl întunecă și învenințează cu asupriri, nedreptăți și apoi inevitabilele nemulțumiri și suferințe.

Sărbătorile acestea mari, abătându-ne cu splendoarea și semnificația lor pentru un răstimp dela vârtejul chiverniselilor cotidiane, ne dau prilejul regăsirii, desmeticirii și apropierii de pragurile împărăției sufletești.

Prilej fericit, care, pe lângă pacea și odihna binefăcătoare aduse sufletului sleit de puteri, îl fortifică, nutrindu-l cu virtuțile și înălțările necesare biruințelor și eliberării lui viitoare.

Pentruca Invierea să ne fructifice într'adevăr cu harurile ei trebue să o primim altfel decât cu nepăsarea, uscăciunea, sau plictiseala unor necredincioși înrăutățiți, incapabili de simțire și înțelegere a binelui.

E timpul binevenit al exercițiului virtuților care se cer valorificate.

Evanghelia Lui le propovăduește în toată vremea și în tot ceasul. Iar astăzi, când învie întru mărire, cu nimic nu L-am putea înconjura mai fericit decât cu buchetul roadelor aduse de practicarea dumnezeeștilor învățături și porunci pe care ni le-a dat.

Hristos a înviat! Să-L întâmpinăm cu bucurie și cu nădejde !

Prof. N. JINGOIU

Invierea în satul românesc

Slujba Invierii la sate, întrece în măreție chiar și părăzile atât de frumoase și atât de râvnite ce se organizează cu prilejul zilelor mari ale neamului. Nu e o măreție decorativă de Paște în satele noastre, ci una simbolică, sufletească. De aceea și slujitorii altarului, prinși în mreaja duhului dumnezeesc ce emană și se sălășluește pretutindeni au par'că altă înfățișare, alt glas, altă cursivitate — nouă — în mișcări și vorbire.

Dacă desnădăjduiții credinței, cum și dușmanii ei, ar veni în noaptea de Inviere într'un sat românesc și ar sta cuminți lângă ușa pridvorului bisericii sau în fața altarului, ar pleca altfel, schimbați, în orașele unde până și sărbătorile constitue prilej de înverșunare contra credinței sau — pentru cei mai mulți — ocazii de simplă desfătare trupească.

Cred că cea mai mare bucurie și schimbare se observă de Inviere în satele necurătite încă de buruiana învrăjbitoare a rătăcirii stiliste. Creștini cari nu-și vorbesc cu lunile și cari în timpul anului nu se întâlnesc unii cu alții la biserică, se îmbrățișează acum cu căldură și dragoste, își cer iertare unul altuia și se îmbărbătează cu îmbucurătorul : „Hristos a înviat". Satul românesc, despărțit oarecum sufletește o bună parte a anului, se unifică și se deschide la față ca un mugur primăvăratec.

Sărbătoarea Invierii are, pentru vremurile noastre cotropite de atâtea păgânisme, darul de a lăsa în sufletul fiecărui credincios o rezervă de credință din care se adapă încă mult timp după aceea. Rezerva aceasta de credință ce rămâne în sufletul țăranului nostru ar fi într'adevăr făcătoare de minuni dacă n'ar începe să bată din nou vântul ademenirilor streine de duhul ce-l sălășluește, la sate, Invierea.

Singur preotul trebue să stea la pândă spre a vedea, de multe ori fără putința de a opri, vântul dihoniei și rătăcirii pe drumuri piezișe. Dacă munca de până acum a clericilor a fost folosită pentru deșteptarea conștiinței religioase, adormite sau rău îndrumate de curentele vremii, a enoriașilor, va trebui ca de acum încolo strădania să se îndrepte către cei ce nu s'au învățat să respecte sfințenia tradițiilor. Pe aceștia să-i aducem în noaptea Invierii și în zilele de Paște la sate, ținându-i în preajma misticei pure a țăranului și se vor convinge că-i un sacrilegiu acela de a lupta să spulberi ceeace strecoară Dumnezeu în suflete.

Fiindcă Invierea în satul românesc e o putere împotriva căreia nimeni, atunci, nu poate să lupte...

Pr. TEODOR IORDACHE

Pastorala I. P. S. Patriarh de Paști

MIRON,
din mila lui Dumnezeu Arhiepiscop al eparhiei Bucureștilor, mitropolit al Ungro-Vlahiei și al Americii, patriarh al României

Cetitorilor și tuturor celor ce vor asculta această scrisoare har și pace dela Dumnezeu cel de sus, iară dela Noi doriri de bine și sănătate.

„HRISTOS A INVIAT !"

Iubiți creștini,

Istoria vieții poporului nostru românesc ne mărturisește de repetate ori, cum neamul nostru răsfirat de dușmani în atâtea părți, — s'a găsit una sufletește, în jurul credinței noastre strămoșești.

Evanghelia Mântuitorului Hristos i-a devenit comoara cea mai de preț, de când a cunoscut-o, fiindcă din cuprinsul ei a înțeles, că Dumnezeu nu lasă dreptatea nerăsplătită și nici păcatul nepedepsit. Insăși minunea Invierii Domnului Hristos, după atâtea batjocoriri și suferințe din partea celor necredincioși, dădea nădejdea fraților noștri oropsiți de străini, — că ideia Unirii tuturor Românilor laolaltă se va împlini odată, ca fiind dreaptă.

De aceea tălmăcirea Evangheliei pe înțelesul poporului prin cunoscutele cazanii a alcătuit cea mai răspândită carte pe tot cuprinsul țării, dela Nistru până la Tisa, încă de acum aproape trei sute de ani, sub denumirea de „Carte românească de învățătură". Prin părțile Bihorului istoria ne spune, că această carte tipărită nemai putându-se găsi, cu toate că a fost retipărită de atâtea ori, țăranii noștri o scriau cu mâna și satele tot o aveau. Așa se explică faptul că Majestatea Sa Regele Carol al II-lea în cuvintele de omagiu pe care le-a adus Bisericii noastre strămoșești, a apreciat menirea Bisericii ortodoxe române, nu numai ca „o Biserică a bunătății, a milei și a păcii, dar ea a fost centrul cultural al vieții românești. Și e bine ca ea să rămâne tot astfel".

Astfel întărirea unității sufletești a neamului nostru s'a făcut la această lumină a Evangheliei Mântuitorului Hristos. Este un adevăr istoric păstrat în cronicile strămbunilor noștri și recunoscut de acei ce conduc destinele acestui neam.

De aceea, ca părinte sufletesc al fiilor acestui neam, m'am bucurat din toată inima, când am văzut că preotimea noastră ortodoxă română și-a revenit acum la apostolatul de înfrățirea parohienilor, în jurul aceluiaș Sfânt Altar, pe care cu sfințenie se păstrează Sfânta Evanghelie în duh și în adevăr. Multă durere am avut în suflet, când am putut vedea cum unii din clericii noștri în zelul lor cetățenesc își depășeau rolul lor sacru și misionar. Ce unitate sufletească mai putea fi în satul acela, în care păstorul — în loc să spună „Pace tuturor", făcea parte, ori chiar conducea pe cei ce învrăjbeau spiritele între cetățeni ? Și cât de mult am pierdut noi Românii, de pe urma cestor patimi de învrăjbire !... Și cât de mult vom mai avea încă de lucru, până la îndreptarea ruinelor sufletești și gospodărești ce au rămas în urmă.

Noua orânduială cetățenească, de unire a tuturor Românilor prin muncă constructivă pentru binele obștesc al neamului, își are izvorul tot în Evanghelia Domnului Hristos. De aceea a putut avea binecuvântarea Noastră și sprijinul Bisericii noastre. Cum spune Sfântul Apostol Pavel, „să urmăm cele ale păcii și cele spre zidirea unuia către altul". (Romani XIV, 19). Căci „ce este mai plăcut și mai frumos, decât a locui frații împreună ?" (Psalm CXXXIII. 1).

Cuvintele de pace și liniștire sufletească au fost primele vorbe rostite de Domnul Hristos după Sfânta Sa Inviere, când s'a arătat ucenicilor, zicând : — „Pace vouă !" (Ioan XX. 19). Fără această pace și liniște sufletească, fără unirea tuturor în acelaș gând bun nu se poate realiza o lucrare bună și sănătoasă.

Deasemenea ideia de muncă cinstită și ordonată stă la temelia Evangheliei Mântuitorului Hristos, cum spune și Sfântul Apostol Pavel : „Cine nu vrea să lucreze, acela nici să nu mănânce". (II Tesaloniceni, III, 10).

Iar în ceeace privește munca, ori câtă strădanie am depune noi Românii, dacă nu sunt toți legați în aceleași simțiminte de înțelegere, chiar iubire a unora față de alții, nu putem ajunge la rezultatul dorit, de-a pune în cel mai bun rând comuna lor în toate privințele.

Singură dragostea creștină poate vindeca multe din rănile noastre sufletești ; ne poate duce la o deplină înțelegere chiar când între unii și alții ar fi mari și multe deosebiri. Căci cum spune Sfântul Apostol Pavel : „dragostea îndelung rabdă, este bună, dragostea nu pizmuește, dragostea nu se îngâmfă, nu se semețește. Nu se poartă cu necuviință, nu caută ale sale, nu se întărită, nu gândește rău, nu se bucură de nedreptate, dar se bucură de adevăr ; toate le îndură, toate le crede, toate le nădăjduește, toate le rabdă. Dragostea niciodată nu cade" (I Corinteni, XIII, 4—8).

Deci oricare ar fi greutățile și suferințele noastre sufletești, pentru a fi împreună în aceiași muncă pentru binele obștesc al neamului, pe toate le poate alina și vindeca această iubire creștină, desprinsă din sfaturile Sfintei Evanghelii.

Iubiți creștini.

Cel mai potrivit timp al anului, când putem lăsa să crească în sufletele noastre această floare de virtute a iubirii creștine, este acest timp al sărbătorilor Sfintelor Paști.

Toate rugăciunile și cântările Bisericii noastre la Sfânta Inviere ne amintesc și ne îndeamnă tocmai la această pace și înfrățire sufletească, ce trebuie să avem la Invierea Domnului Hristos.

Căci după cum la razele calde ale soarelui de primăvară, — toate rămurelele mici și mari ale pomilor sănătoși și roditori, se acopăr de aceleași flori frumoase, purtătoare de roadă, — asemenea și sufletele noastre pot înflori în simțirea și trăirea aceleiași virtuți creștine a iubirii, la lumina și căldura soarelui ceresc, a Domnului Hristos.

In slujba acestei misiuni, a cultivării acestor scumpe comori ale sufletului omenesc, trebue să-și puie de aci înainte preoții noștri și fruntașii Bisericii toată truda, toată osteneala, toate puterile; iar turma credincioasă liberă acum de multe din ispitele trecutului, să primească cu drag sfaturile lor și să le urmeze atât în viața lor familiară cât și în cea a intereselor obștești. Eu doresc în deosebi ca — în atmosfera de liniște, ce s'a instăpânit peste tot : 1) fiecare să-și vadă mai întâi de gospodăria sa, de familia sa, aducându-și în deplină rânduială și ordine și stare bună casa, curtea, ograda, grădina, clădirile celelalte, gardurile, încât totul să fie reparat, îngrijit, vrednic de văzut și de limitat și de alții. Femeile să îngrijească de curățenie, de o bună mâncare, care la țăranii noștri mai ales, lasă atâta de dorit. De aceea la noi atâtea boale, atâtea slăbiciuni, atâția copii morți cu zile ca la nici un alt popor. Unde este loc potrivit să samene cânepă, in, și să înceapă iar a culege, topi, melița, dărăci, toarce, țese, întorcându-se în toate privințele la cele bătrânești că au fost mai bune decât maimuțăriile străine în port, cântece, dansuri și altele, care ne schimonosesc neamul. Deci înapoi la munca din bătrâni, care-i ca o sfântă rugăciune ce înobilează sufletul celui ce muncește.

2) Toți împreună apoi să-și pue priceperea și munca în slujba satelor, a comunelor, a celor obștești. Biserica, casa parohială, școala, primăria și toate celelalte rând pe rând să fie reparate, pictate, curățite, văruite cu tot ce le aparține. Cimitirele să fie îngrădite, plantate, curățite de bălării, împărțite în table și cărări, bine întrebuințate. Copiii de școală, străjerii, premilitarii și toate grupările de muncă sar în ajutor numai să fie chemați.

3) Să-și îndrepte luarea aminte și spre drumurile dela câmp, drumul comunal, podețe, șanțuri și — sărind cu mic cu mare la muncă, organizată de conducătorii satelor — cu ajutorul slujbașilor dela județ să pue totul în cea mai bună rânduială. Unde se apucă de lucru mulți, isprava răsare ca din pământ, ridicând vrednicia unor astfel de săteni, unde totul e bine și îngrijit. Câte mai sunt peste tot, cari trebuesc îndreptate și pe cari cei de acolo le cunosc mai bine decât Noi, de aci, de exemplu: cooperative, dispensare, meșteșugari din neamul nostru și altele.

La toate aceste lucrări preoții trebuie să fie ca sâmburele de aluat, care pune în mișcare — cu sfatul lor, experiența lor, cinstea lor iubirea lor de turma și de progresul comunelor — pre toți și pre toate, și se vor face mai vrednici de laudă, decât cu isprăvile electorale ale unora de mai 'nainte.

Lucrând astfel un șir de ani — cu siguranță fața țării se va schimba spre binele, mulțumirea și propășirea poporului, ceeace Noi îi dorim din tot sufletul acum și pururea.

Cu patriarhicești binecuvântări, al vostru binevoitor.

Patriarhul României

București, Sfintele Paști, 1938.

Virtuțile învierii

S'a cutremurat până în adâncuri inima noastră și ni s'a mâhnit duhul, mai mult ca oricând, în trecuta săptămână a Patimilor Domnului. Fiori de groază ne-au străpuns ființa la amintirea suferințelor îndurate de Bunul nostru Mântuitor. Fruntea Lui, care împodobise pământul cu flori, a fost încununată cu spini. Fața Lui blândă și senină a fost scuipată și pălmuită de mâinile pe care le zidise.

Dumnezeeștii iubiri, omenirea îi răspunde prin răstignirea Iubirii!

Dar... Izvorul și Creatorul vieții nu putea să rămână în mormânt. Dumnezeu fiind, El înviază a treia zi, biruind puterea morții și a diavolului. Invierea Domnului desăvârșește opera mântuirii oamenilor. Ea este temelia credinței noastre, speranța și certitudinea nemuririi și învierii sufletelor, garanția preamăririi noastre trupești. De aceea, slăvita zi a Invierii Domnului ne deschide *orizontul idealizării și moralizării veții omenești*. Ne ridică din sfera vieții materiale în sfera vieții spirituale. Naște în sufletul nostru nostalgia patriei cerești și dorul de împărăția veșnicei fericiri. Ne îmbie să înviem și noi împreună cu Hristos. Ne întărește nădejdea în biruința sufletului asupra păcatului. Biruind păcatul, *înviem sufletește*. Lepădăm vieața cea veche a poftelor trupului. Ne împodobim cămara sufletului cu o *viață nouă, sfântă și desăvârșită*.

Pe lângă această reînnoire a vieții lăuntrice, ziua Invierii Domnului însemnează și ziua *restaurării morale a omenirii*. Răspândirea creștinismului în lume este un rezultat al certitudinii sfinților apostoli în Invierea Domnului. Pe temelia acestei *credințe*, a *nădejdii* în nemurirea și învierea sufletelor și a căldurii *dragostei creștine*, s'a întemeiat, pe pământ, în locul lumii vechi, plină de necredință și întinată de imoralitate, cruzime, vărsare de sânge, nedreptate, etc., o lume însuflețită de sublimele valori morale ale creștinismului, o lume peste care s'au revărsat bunătatea și iertarea divină, o lume cu o vieață familială și socială, cum nu mai existase până atunci. Insăși actuala cultură și civilizație a omenirii își scoate seva din izvoarele credinței în învierea Domnului. Această credință a pătrat, în suflete, nestinsă, flacăra idealismului creștin care dă un sens superior vieții omenești și o determină să tindă către Dumnezeu. Ea e un mijloc de emulație și un imbold de a înainta, cu zel și curaj, pe culmile desăvârșirii morale și sfințirii vieții prin muncă. Pe de altă parte, nădejdea învierii creștine ajută la înfruntarea cu bărbăție a necazurilor vieții, înarmează pe creștin cu răbdare și stăruință, îi înalță moralul și-l îndeamnă la fapte de iubire care îl apropie de Dumnezeu.

Prin urmare, *Invierea Domnului este un nesecat izvor de energii morale*. De aceea, prăznuirea ei trebue să fie, înainte de orice, o primăvară a sufletului, un prilej de lepădare a păcatului, de reînviere lăuntrică, de înmugurire și înflorire a virtuților creștine în grădina vieții sociale.

ERMIL M. IONESCU

Adevărat a înviat!

de Pr. HARALAMBIE ROVENȚA
Profesor universitar

Dacă m'ar întreba cineva, care e evenimentul cel mai însemnat petrecut în istoria lumii, i-aș răspunde fără șovăire :

Este Invierea Domnului Iisus Hristos. Căci învierea nu e numai un act de credință, ci este totodată un fapt istoric cu mărturii precise. Evangheliile nu lasă nici o îndoială în această privință. Invierea Domnului a avut martori tocmai din aceia cari s'au îndoit mai mult la început. Domnul se arată pentru a manifesta realitatea și puterea Dumnezeirei Sale.

Ucenicii Domnului sunt cei dintâiu care se conving de Invierea Mântuitorului, dar chiar ei, după multă îndoială și șovăire. După răstignire toți se lepădaseră, căci îi cuprinsese teama și descurajarea.

Intre toți ucenicii însa, cel mai necredincios față de învierea Domnului s'a arătat Toma. De aceea el a devenit tipul omului îndoelnic și obicinuim să-l numim „Toma necredinciosul" pe oricine primește cu îndoială o mărturie sigură.

De mai multe ori Domnul se arătase celorlalți ucenici și aceștia se convinseseră de marea minune a Invierei. Toma singur din întâmplare nu fusese de față. De fapt însă nu poate fi vorba de întâmplare, căci în planul lui Dumnezeu totul se petrece cu un scop vădit. Toma a lipsit ca să întrupeze necredința oamenilor din toate timpurile și să dea totodată o mărturie zdrobitoare despre învierea Mântuitorului. Necredința lui n'are să fie înfrântă decât după ce vede și pipăie.

Toți ceilalți ucenici i-au spus: „Am văzut pe Domnul". Dar el le-a zis: „Dacă nu voiu vedea în palmele lui semnul piroanelor, dacă nu voiu pune degetul meu în semnul piroanelor și dacă nu voiu pune mâna mea în coasta Lui, nu voiu crede"!

Iată, ca la mulți oameni, sufletul lui Toma: „Nu voiu crede!" Credința e conditionată de mărturia simțului lor. Să văd și să pipăi, iată în rezumat concepția celor mai mulți oameni, din toate veacurile, întrupate în Apostolul Toma.

Și Mântuitorul i-a satisfăcut curiozitatea. De față fiind toți ucenicii cu Toma, într'o zi ca astăzi, Iisus cel înviat reapare în față prin ușa închiată și cunoscând sufletul lui Toma îl provoacă la credință astfel : „Adu degetul Tău alci și vezi mâinele mele și adu mâna Ta și pune-o în coasta mea și nu fii necredincios, ci credincios".

Abia acum se ridică vălul necredinței de pe simțurile lui și necredinciosul Toma vede măreția divină a minunei care i se descoperă prin simțuri. De aceea tocmai el necredinciosul a strigat mai plin de credință și de mărturisire: „Domnul meu și Dumnezeul meu". *Este un strigăt de credință și de admirație. Indoiala a căzut în țândări în fața măreției din fața ochilor simțurilor. El vede în fine pe Domnul Inviat și ne dă nouă în chip istoric cea mai nesdruncinată mărturie, că minunea Invierei n'a fost un vis, nici o halucinație, ci o realitate trăită și văzută de toți ucenicii.*

Și n'au fost ei singuri astfel ca Toma, ci ca ucenicii au mai fost și alți martori, cari s'au convins după multă îndoială. Așa Maria Magdalena care a văzut cea dintâi pe Domnul după Inviere, credea că vede pe grădinarul care păzea locul unde se afla mormântul Mântuitorului. Atât de neașteptată era pentru ea apariția Celui răstignit. Tot astfel s'a convins și Petru ca și ceilalți ucenici, zăbavnici și nepricepuți, după multă îndoială, ca să li se deschidă ochii inimei și să recunoască că El este.

In urmă, ne spune Sfântul Apostol Pavel (I Corinteni 15—6—8), că Domnul s'a arătat deodată la peste 500 de frați dintre cari cei mai mulți trăesc, zice el, până astăzi, iar câțiva au adormit. Prin urmare acum 1900 ani, când s'au scris Sfintele Evanghelii și când însuși Sf. Apostol Pavel scrie epistolele sale din noul testament, trăiau destui din acei cari, ca și Toma, văzuseră realitatea I n v i e r e i Domnului.

Și totuși, câți Toma necredincioși nu se repetă în toate veacurile? Eri ca și azi, mulți repetă aceleași cuvinte: „Dacă nu văd nu cred". Iată o șubrezenie a minții, strâmtă și naivă. Chiar în știință sunt atâtea adevăruri care nu se pot vedea de toți, ci se primesc tot pe baza mărturiilor altora. Cine ar putea vedea de pildă pe August Împăratul, sub care s'a născut Mântuitorul? Sau cine poate să tăgăduiască pe Irod? Știm totuși că ei au trăit, precum a trăit pe pământ și Domnul, căci mărturiile celor de atunci au ajuns până la noi. Invierea Domnului nu se poate repeta ca fapt istoric fiecărui necredincios. Mărturia ei este însă atât de temeinică încât nici o tăgadă serioasă n'o poate umbri. Astfel credința creștină, spre deosebire de alte credințe, nu e oarbă, nici legendă, nici simțire subiectivă ci fapt pipăit și văzut de cei ce ne-au lăsat mărturia Invierei, au propovăduit-o și au murit pentru ea. De aceea pentru noi e mai mare merit că nu putem vedea ca Toma și totuși putem să credem. E mai puțin merit să vezi și să crezi, decât să te înalți la treapta viziunei lui Dumnezeu, prin credința Invierei atestată de Apostoli în Evanghelie. Iată pentru ce Mântuitorul grăește, adresându-se lui Toma: „Pentru că m'ați văzut, Tomo, ai crezut. Fericiți cei ce n'au văzut și au crezut!"

Aci stă meritul cel mare al credinței care ne apropie de Mântuitorul. El a dat odată dovada Dumnezeirii Lui prin Apostoli. A spulberat acestora toate îndoelile și toate slăbiciunile. I-a făcut niște nebuni pentru Christos, până la moarte, strigând lumii adevărurile auzite și văzute. Pentru aceste adevăruri ei s'au chinuit și ni le-au lăsat scrise ca pe cel mai prețios testament, ca să credem că Iisus este Christos, fiul Lui Dumnezeu și crezând, să avem viață întru numele Lui. De atunci până azi mulți au fost fericiții care n'au văzut Invierea Domnului și totuși au crezut în ea. Fața pământului și întinderea veacurilor pot mărturisi cât milioane de Sfinți și de creștini au văzut în viața lor pe Iisus cel înviat, ca Mântuitor. Căci temelia credinței noastre stă în Invierea Lui Christos. Vorba sfântă a Apostolului Pavel: „Dacă Domnul n'a înviat, zadarnică ar fi credința noastră".

Christos a înviat și s'a arătat multora ca să-i convingă de realitatea minunei. Iată triumful vieții noastre și manifestarea puterii Lui Dumnezeu în lume. Iată chezășia Invierei noastre prin nimicirea morții.

Lumea se frământă astăzi, ca și Toma la început, în necredință și zbucium. Din nou pătrunde duhul cel rău al forței și războaielor. Își face cale iarăși concepția de pește a săbiei și uciderei. Toate aceste semne arată slăbirea credinței în Mântuitorul, cel ce a risipit după Inviere descurajarea ucenicilor, prin arătarea Sa și prin cuvintele: „Pace vouă".

Aceleași cuvinte se potrivesc lumii de astăzi mai mult ca niciodată. Pace în sufletul îndoit de zbuciumul necredinței.

Pace tuturor prin credința în Iisus Christos cel înviat. Această credință a creștinului adevărat e vecinic triumfătoare, căci e mai tare decât moartea. Vom zice și noi deci cu Sf. Apostol Pavel: „Cine ne va despărți pe noi de iubirea lui Christos ? Oare necazul ori strâmtoarea, ori prigoana, ori foametea, ori golătatea, ori primejdia, ori sabia ? Dar în toate acestea suntem mai mult decât biruitori..... Pentrucă sunt încredințat că nici moartea, nici viața, nici ce este acum, nici ce va să fie, nimic nu va putea să ne despartă pe noi de dragostea Lui Dumnezeu cea întru Iisus Christos, Domnul nostru".

Indoelnicul Toma a mărturisit adevărul Evangheliei care rămâne pururi „Christos a înviat". *Să răspundem toți din plinătatea inimei credincioase:* „Adevărat a înviat".

...„Iar Maria sta la mormânt, plângând... Și întorcându-se, l-a văzut pe Iisus"...

PRIMĂVARA VIEȚII RELIGIOASE

de Pr. prof. MIHAIL BULACU

Printr'un dumnezeiesc mister primăvara lumii din afară, a naturii care ne înconjoară, — se desfășoară în fața privirilor noastre într'un timp când simțim în interiorul ființei noastre o altă primăvară, — primăvara sufletului.

In lumea naturii s'a petrecut o întreagă luptă între timpul rece al iernii ce s'a dus și primele zile ale soarelui primăvăratec, ce ne-a sosit. Zambilele cu florile de primăvară încă s'au mai întâlnit în câte o zi cu câte o nouă serie de fulgi de zăpadă. Iar păsările sosite din țările calde încă și-au mai amânat cântecul lor, când au simțit atmosfera rece a vremii. Dar a venit apoi puterea razelor soarelui de primăvară și totul s'a desfăcut în plină viață și frumusețe. A înfrunzit și a înverzit totul, crângurile cântă cu lumea păsărilor, iar pomii înfloriți devin policandre aprinse cu ramurile îndreptate către ceruri. Zumzetul albinelor afirmă o viață nouă, o viață de muncă, o viață de hărnicie sau binecuvântarea cerului.

O luptă cu mult mai adâncă s'a petrecut în sufletele noastre în acelaș anotimp, — devenit pentru bunii creștini primăvara sufletească de post și rugăciune.

O întreagă luptă s'a putut da în multe suflete, spre a se sfârși cu iarna păcatului, cu turburările sufletești, spre a se ajunge la deplină înseninare.

Cât de grăitoare este sub acest raport istorisirea de către Sf. Evanghelist Matei a postului în pustie și ispitirii Domnului Iisus Hristos de către satana, cu cele trei serii de diabolice daruri. Satana văzând că lucrarea sa nu poate prinde a trebuit să se retragă și să plece în altă parte. Precum spune Sf. Evanghelist Matei, *„atunci l-a lăsat diavolul și iată îngerii au venit la El si-i slujeau"*. (Matei IV, 11). Deci vălul rece al păcatului a plecat biruit, iar norul luminos al îngerilor neprihăniți s'a putut așeza iarăși la picioarele Fiului lui Dumnezeu.

Timpul nostru creștinesc de post și rugăciune ne-a dat prilejul să ducem această luptă cu noi înșine, spre a deveni mai buni, mai cinstiți, mai curați la inimă, mai aproape de Dumnezeu, cu gândul, cu cuvântul și cu fapta. Insuși Domnul Hristos descopere ucenicilor Săi la nedumerirea exprimată, — taina alungării duhurilor demonice din sufletul omenesc, — când a spus după vindecarea tânărului îndrăcit : *„Acest neam cu nimic nu poate fi scos, decât cu rugăciune și cu post"* (Marcu IX.29).

Creștinii ce s'au străduit în împlinirea îndatoririi lor s'au putut bucura de împlinirea acestor dumnezeiești cuvinte în sufletele lor. Ei singuri au simțit îndemnul sufletesc de a merge la duhovnic spre a smulge uscăturile sufletești din sufletele lor, pentru a rămâne mugurii vieții creștine curați, spre înflorire și rodire.

Iar pentru ca viața noastră creștină să aibă mai mari puteri de rodire am mers să ne împărtășim la sf. Biserică, cu însuși sfântul Trup și Sânge al Domnului Hristos. Insuși Domnul Hristos ne descopere în mod figurat această taină a biruinței creștine prin legătura cu El, spunându-ne : *„Eu sunt vița, voi coardele. Cel ce rămâne în mine și eu în El acesta aduce roadă multă, pentrucă fără de Mine nu puteți face nimic"*... (Ioan XV, 5). Și această comuniune cu Domnul Hristos se face prin taina Sfintei Impărtășanii.

Toate aceste exercitări și lucrări sufletești sunt legate prin Sfânta Tradiție, de marea sărbătoare a Sfintelor Paști. Pentrucă în mod firesc întreaga noastră viață creștină este legată de *Patimile și Invierea Domnului Hristos*. Insăși renașterea vieții creștine prin taina Sfântului Botez este legată de crucificarea Domnului Hristos și Sfânta Sa Inviere, cum spune Sfântul Apostol Pavel : *„Au nu știți, — câți ne-am botezat în Iisus Hristos, în moartea lui ne-am botezat? Ne-am îngropat prin botez împreună cu El în moarte pentru ca așa cum Hristos s'a sculat din morți prin mărirea Tatălui, așa să umblăm și noi întru înoirea vieții"* (Romani VI, 3—4).

Deci viața nouă, creștină, renăscută prin Patimile și suferințele Domnului Hristos, prin care ne vine harul mântuitor. Inceput de viață nouă, primăvară creștină, cu adevărat primăvară a vieții noastre religioase. Așa ne explicăm pentru ce Părinții noștri bisericești și-au exprimat convingerea creștină prin rugăciunile lor pline de pietate, îndreptate către Dumnezeu, cu prilejul Sfintei Invieri :

„Răsărit-a primăvara !
„Veniți să ne bucurăm.
„Strălucit-a Invierea lui Hristos !
„Veniți să ne veselim"...

Intre primăvara anului și primăvara vieții creștine de lângă Sfânta Inviere este o strânsă legătură.

Soarele dumnezeiesc al vieții noastre sufletești a strălucit prin minunea Invierii ! Deci este firesc să simțim cu adevărat bucuria sufletească ce firești le urmări. Dacă florile din sufletele noastre se mai întâlnesc cu fulgii de zăpadă din lumea nevăzută, să avem credința deplină în Dumnezeu, că razele Harului său vor birui. Pentru aceasta însă este nevoie de a urma cele ce Domnul Hristos ne-a lămurit. Să-L ascultăm, Să-L urmăm, căci harul Său mântuitor se revarsă asupra sufletelor noastre.

In acest concert primăvăratec, de binecuvântarea cerului, — se înveșe și se afirmă cu putere primăvara vieții noastre religioase. Cel ce-o înțelege și o folosește cu înțelepciunea creștină, cu credință și fapte creștinești, merge pe calea mântuirii. Această cale fericită o dorim tuturor credincioșilor noștri.